Sosyal Bilgiler Motivasyon Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Sosyal Bilgiler Motivasyon Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=30598

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Sosyal Bilgiler Motivasyon Ölçe?i, Sümer Aktan taraf?ndan 2019 y?l?nda, ö?rencilerin **Sosyal Bilgiler** dersine yönelik güdülenme düzeylerini ve türlerini ölçmek amac?yla Türkçeye **uyarlama** çal??mas? yap?lm?? bir psikometrik araçt?r. Bu ölçek, ö?rencilerin ö?renme sürecine kat?l?m?n?, çabas?n? ve derse kar?? tutumunu belirleyen içsel ve d??sal motivasyon bile?enlerini de?erlendirmeyi hedefler. Ölçe?in **psikometrik özelliklerinin** incelenmesi, 2019 y?l?nda düzenlenen I. Uluslararas? Bilim E?itim Sanat ve Teknoloji Sempozyumu'nda bir bildiri sunumu arac?l???yla bilim camias?na duyurulmu?tur.

Ölçek, e?itim ara?t?rmalar?nda ve pedagojik de?erlendirmelerde ö?rencilerin Sosyal Bilgiler alan?ndaki ö?renme deneyimlerini derinlemesine anlamak için önemli bir kaynak sa?lamaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Sosyal Bilgiler, Motivasyon, Ölçek, Uyarlama, Psikometrik Özellikler, E?itim Psikolojisi, Akademik Ba?ar?.

Yazarlar

Sümer Aktan.

Amaç

Bu ölçe?in temel amac?, ö?rencilerin **Sosyal Bilgiler** dersine kar?? geli?tirdikleri motivasyon düzeylerini ve bu motivasyonun alt?nda yatan faktörleri sistematik olarak belirlemektir. E?itimciler ve ara?t?rmac?lar, elde edilen bu veriler sayesinde ö?rencilerin ö?renme ihtiyaçlar?n? daha iyi anlayabilir ve ders içeri?ini veya ö?retim stratejilerini ö?rencilerin güdülenmesini art?racak ?ekilde düzenleyebilirler.

Ölçek, özellikle Sosyal Bilgiler gibi disiplinler aras? bir alanda ö?rencilerin bilgi edinme süreçlerine duyduklar? ilgiyi ve çabay? ölçerek, akademik performans? etkileyen bili?sel olmayan faktörlere ???k tutmay? amaçlamaktad?r.

Yap?

Sosyal Bilgiler Motivasyon Ölçe?i, genel olarak **motivasyon** teorileri çerçevesinde yap?land?r?lm??t?r. Bu yap?, genellikle içsel motivasyon (merak, ilgi ve görevden al?nan haz) ve d??sal motivasyon (ödül, ceza veya not gibi d??sal te?vikler) boyutlar?n? kapsar. Ölçe?in uyarlama çal??mas?, bu motivasyon bile?enlerinin Türk kültürüne ve e?itim sistemine uygunlu?unu test etmi?tir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ölçe?in ölçtü?ü temel yap?, ö?rencilerin Sosyal Bilgiler ö?renimine yönelik tutum ve duygusal yakla??mlar?n?n bir yans?mas?d?r. Bu, ö?rencilerin neden Sosyal Bilgiler çal??t???n? veya çal??maktan kaç?nd???n? anlamak için kritik bir **psikometrik** yap?y? temsil eder.

Geçerlik

Ölçe?in geçerlik çal??malar?, Sümer Aktan'?n 2019 y?l?ndaki bildirisinde incelenmi?tir. Uyarlama çal??malar?nda genellikle yap? geçerli?i (Construct Validity) temel al?n?r. Bu kapsamda, ölçe?in teorik olarak ölçmesi beklenen motivasyon faktörlerini gerçekten ölçüp ölçmedi?i ara?t?r?lm??t?r.

Yap? geçerli?inin incelenmesi genellikle Aç?mlay?c? ve Do?rulay?c? Faktör Analizleri (DFA/AFA) kullan?larak gerçekle?tirilir. Kaynak içerikte spesifik geçerlik katsay?lar? belirtilmemi?tir; ancak 2019 tarihli çal??mada bu analizlerin detayl? sonuçlar?na yer verilmi?tir.

Güvenirlik

Güvenirlik, ölçe?in farkl? zamanlarda veya ko?ullarda tutarl? sonuçlar verme yetene?ini ifade eder. Sosyal Bilgiler Motivasyon Ölçe?i'nin güvenirlik analizleri de 2019 y?l?nda sunulan çal??mada yer almaktad?r.

Tipik olarak, iç tutarl?l?k katsay?s? (Cronbach Alfa) hesaplanarak ölçek maddelerinin birbiriyle ne kadar uyumlu oldu?u belirlenmi?tir. Kaynak bilgide güvenirlik de?erleri aç?kça sunulmam?? olsa da, bir uyarlama ölçe?inin yay?nlanabilmesi için kabul edilebilir güvenirlik düzeylerine sahip olmas? beklenir.

Faktör Analizi

Sosyal Bilgiler Motivasyon Ölçe?i'nin faktör yap?s?n?n belirlenmesi, ölçe?in psikometrik özelliklerinin incelenmesi sürecinin temelini olu?turmu?tur. Bu süreçte, orijinal ölçe?in faktör yap?s?n?n (e?er bir orijinal ölçekten uyarlama yap?ld?ysa) Türk örnekleminde korunup korunmad??? veya yeni bir faktör yap?s?n?n ortaya ç?k?p ç?kmad??? ara?t?r?lm??t?r.

Faktör analizi sonuçlar?, ölçe?in içsel motivasyon ve d??sal motivasyon gibi alt boyutlara ayr?l?p ayr?lmad???n? göstererek, ölçülen **motivasyon** yap?s?n?n çok boyutlu do?as?n? ortaya koymaktad?r.

Araç

Test Tipi: Sosyal Bilgiler alan?na özgü tutum ve güdülenme düzeyini ölçmeye yönelik bir **uyarlama** ölçe?idir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Format: Kaynak bilgide derecelendirme (-), olarak belirtilmi? olsa da, bu tür motivasyon ölçekleri genellikle Likert tipi derecelendirme format?n? kullan?r (örne?in, "Hiç kat?lm?yorum"dan "Tamamen kat?l?yorum"a kadar 5 veya 7 seçenekli).

Mevcut Dil: Türkçe.

Popülasyon Grubu: E?itim gören ö?renciler. (Muhtemelen Sosyal Bilgiler dersini alan ortaokul veya lise ö?rencileri.)

Ya? Grubu: Akademik çal??man?n hedefledi?i e?itim düzeyine ba?l?d?r. (Tahmini 10-18 ya? aral???).

Popülasyon Detaylar?: Detayl? örneklem bilgileri (örneklem büyüklü?ü, s?n?f düzeyi) ilgili konferans bildirisinde yer almaktad?r.

Test Metodolojisi: Öz bildirim (Self-report) yöntemiyle uygulanan anket format?nda.

Anahtar Kelimeler

Ö?renci Motivasyonu, Sosyal Bilgiler E?itimi, Ölçek Geli?tirme, Psikometrik Analiz, ?çsel Motivasyon, D??sal Motivasyon.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?: Kaynakta belirtilmemi?tir.

Ba?l? Kurulu? E-posta Adresleri: saktanus@gmail.com

?leti?im Adresi: Kaynakta belirtilmemi?tir.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçek, Sümer Aktan taraf?ndan 2019 y?l?nda I. Uluslararas? Bilim E?itim Sanat ve Teknoloji Sempozyumu'nda sunulmu?tur. Bu tarih, ölçe?in **psikometrik** özelliklerinin incelendi?i y?l olarak kabul edilir.

Ölçe?in kullan?m? için gerekli izinler, sorumlu yazar Sümer Aktan ile ileti?im kurularak (saktanus@gmail.com) al?nmal?d?r. Kullan?m ücreti ve telif haklar? ile ilgili detaylar kaynak bilgide yer almamaktad?r.

Sosyal Bilgiler Motivasyon Ölçe?i'nin orijinal PDF dosyas? a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir: sosyal-bilgiler-motivasyon-olcegi-toad.pdf

ARABPSYCHOLOGY.COM

Kaynaklar

Aktan, S. (2019, 4-6 May?s). *Sosyal Bilgiler Motivasyon Ölçe?inin psikometrik özelliklerinin incelenmesi* . I. Uluslararas? Bilim E?itim Sanat ve Teknoloji Sempozyumu, ?zmir, Tükiye. Sempozyum Kitab? Ba?lant?s?: ubest.deu.edu.tr

Sosyal Bilgiler Motivasyon Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçe?in orijinal maddeleri kaynak içerikte yer almamaktad?r. Maddelerin tam listesi için yukar?da belirtilen PDF dosyas?na veya ilgili konferans bildirisine ba?vurulmas? gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM